

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu mesta brezna za rok 2013

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013 (ďalej len "stanovisko") som spracovala na základe zverejneného predloženého návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013 je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva (MsZ) v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s § 16, odsek 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto si splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku a hospodárenie obce podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) Údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- b) Bilanciu aktív a pasív
- c) Prehľad o stave a vývoji dlhu
- d) Údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta
- e) Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou a vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom
- f) Hodnotenie plnenia programov mesta.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti návrh záverečného účtu neobsahuje, pretože podľa vyjadrenia uvedeného v návrhu záverečného účtu mesto v roku 2013 nevykonávalo podnikateľskú činnosť. Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu. V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec má povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný programový rozpočet mesta Brezno na roky 2013 – 2015 (ďalej len „rozpočet“) bol zostavený, ale nebol zverejnený tak ako ukladá cit. zákon a tiež nebol predložený na schválenie mestskému zastupiteľstvu (MsZ) do konca rozpočtového roka, t.j. do 31.12.2012.

Mesto sa tak dostalo do rozpočtového provizória, počas ktorého hospodáril podľa rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového roka nemohli v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu mesta.

Vo februári 2013 MsZ schválilo rozpočet na rok 2013 a bolo skončené rozpočtové provizorium. Rozpočet na rok 2013 mesto zostavilo ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu mal byť vykrytý prebytkom bežného rozpočtu.

Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2013 zmenený 109 rozpočtovými opatreniami.

V návrhu záverečného účtu sa uvádza, že „Zmeny rozpočtu boli počas rozpočtového roka vykonávané rozpočtovými opatreniami v zmysle VZN č. 106/2004, ako aj jeho dodatkov č. 1 až 3.“

K vykonávaným zmenám rozpočtu musím uviesť, že mesto nemá vyriešený problém s platnosťou a účinnosťou legislatívy, ktorá upravuje vykonávanie zmien rozpočtu mesta zo strany oprávnených orgánov.

Mesto má zásady rozpočtového hospodárenia upravené všeobecne záväznými nariadeniami mesta, konkrétne:

- Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“, schválené MsZ dňa 14.12.2004, účinné dňom 01.01.2005, podpísané primátorom mesta,
- Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.06/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“ vrátane dodatku č.1, ktorý bol schválený MsZ dňa 26.08.2008 a nadobudol účinnosť dňa 05.10.2007, podpísané primátorom mesta,
- Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.03/2008, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“, schválené MsZ dňa 26.08.2008, účinné dňom 25.09.2008, podpísané primátorom mesta,
- úplné znenie Všeobecne záväzného nariadenia mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“, vrátane jeho dvoch dodatkov, podpísané primátorom mesta,
- Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.04/2011, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“, schválené MsZ dňa 29.12.2001, nepodpísané primátorom mesta.

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.04/2011, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“, bolo schválené MsZ dňa 29.12.2011 uznesením č.249/2011. Primátor mesta využil svoje oprávnenie podľa §13 ods.6 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a pozastavil výkon predmetného uznesenia. MsZ nevyužilo svoje oprávnenie podľa §13 ods.8 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, nepotvrdilo toto uznesenie a tak predmetné uznesenie stratilo platnosť.

V uplynulom období som požiadala prednostku mestského úradu (MsÚ) o podanie záväzného písomného vyjadrenia vo veci aplikácie právnej úpravy, týkajúcej sa oblasti rozpočtového hospodárenia s odôvodnením, že pre spracovanie stanoviska k návrhu rozpočtu, stanoviska k návrhu záverečného účtu ako aj pre vykonávanie následných finančných kontrol rozpočtového hospodárenia mesta musím vedieť (a nielen ja, ale aj iné kontrolné orgány, ktoré budú kontrolovať hospodárenie mesta s rozpočtovými prostriedkami), podľa akej právnej úpravy postupuje mesto pri vykonávaní zmien rozpočtu, konkrétne či nadobudlo platnosť a účinnosť Všeobecne záväzného nariadenia mesta Brezna č.04/2011, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie mesta Brezna č.106/2004 – „Zásady rozpočtového hospodárenia“.

Prednostka MsÚ podala písomné vyjadrenie vo veci aplikácie právnej úpravy, týkajúcej sa oblasti rozpočtového hospodárenia, v ktorom uviedla, že „..... mesto požiadalo príslušnú prokuratúru o záväzné písomné vyjadrenie vo veci preskúmania zákonnosti VZN 04/2011. K dnešnému dňu nám písomné vyjadrenie nebolo zaslané. Vyjadrenie Vám predložíme hneď akonáhle nám bude doručené“.

Podľa jej vyjadrenia ako aj vyjadrenia vedúcej ekonomického odboru MsÚ ku dňu spracovania návrhu záverečného účtu, mesto nemá informáciu o výsledku preskúmania zákonnosti VZN 04/2011.

1.1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE MESTA V ROKU 2013

Hospodárenie mesta v roku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Príjmy	9 936 760	10 688 165	10 445 004
Výdavky	9 081 477	9 758 515	9 848 449
Prebytok bežného rozpočtu	855 283	926 650	596 555
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	852 237	856 237	890 576
Výdavky	1 210 317	1 287 417	1 203 522
Schodok kapitálového rozpočtu	- 358 080	- 431 180	-312 946
Prebytok/schodok rozpočtu	497 203	498 470	283 609
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	600 823	600 834	600 823
Výdavkové finančné operácie	728 625	729 903	724 984
Rozdiel vo finančných operáciách	-127 802	- 129 069	-124 161

Z analýzy hospodárenia mesta v roku 2013 je zrejmé, že

- sa nepodarilo naplniť objem rozpočtovaných bežných príjmov a dodržať rozpočtovaný objem bežných výdavkov, čím došlo k nenaplneniu rozpočtovanej výšky prebytku bežného rozpočtu;
- objem rozpočtovaných kapitálových príjmov bol prekročený a objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov nebol vyčerpaný, čím došlo k zníženiu rozpočtovaného schodku kapitálového rozpočtu;
- nebola dosiahnutá výška rozpočtovaného prebytku o viac ako 213 594 € oproti schválenému rozpočtu.

1.2. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy, kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne, kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2013 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	9 936 760	10 688 165	10 445 004
Kapitálové príjmy	852 237	856 237	890 576

Podľa § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Podľa skutočného plnenia rozpočtu príjmov v roku 2013 je zrejmé, že mesto si túto zákonnú povinnosť nesplnilo.

1.2.1. Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a tranfery); ich plnenie bolo v roku 2013 nasledovné:

v €

	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ
Daňové príjmy	6 265 716	6 189 702	6 066 177
Nedaňové príjmy	1 468 129	1 597 857	1 355 487
Granty a transfery	2 202 915	2 900 606	3 023 340

1.2.1.1. Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu. Jej vývoj od roku 2002 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v tis. Sk a €

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ
2002	35 000	36 036
2003	37 500	37 527
2004	42 200	42 850
2005	101 925	105 958
2006	118 000	121 423
2007	118 080	135 204
2008	154 900	155 078
2009	5 377 415 €	4 670 611 €
2010	4 437 153 €	3 760 753 €
2011	4 620 291 €	4 444 645 €
2012	4 707 100 €	4 469 255 €
2013	6 265 716 €	6 066 177 €

Ministerstvo financií SR (MF) zverejnilo výšku podielových daní na rok 2013 (vrátane zúčtovania za rok 2012) pre mesto vo výške 4 688 968 €. V priebehu roka 2013 MF výšku podielových daní MF SR aktualizovalo na 4 612 354 €. V skutočnosti boli mestu boli poukázané podielové dane vo výške 4 581 433,33 EUR, čo je oproti aktualizácii menej o 30 920,67 €. Táto skutočnosť ovplyvnila plnenie daňových príjmov rozpočtu.

Vývoj dane z nehnuteľnosti:

v tis. Sk a €

ROK	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ
2002	12 186	11 573
2003	13 330	13 669
2004	14 078	13 338
2005	14 045	19 240
2006	19 000	19 066
2007	18 400	18 849
2008	24 978	24 921
2009	815 869 €	815 869 €
2010	803 293 €	845 564 €
2011	845 366 €	821 993 €
2012	848 000 €	823 021 €
2013	974 317 €	890 705 €

Mestu sa v roku 2013 opätovne ako po minulých rokoch nepodarilo naplniť plánovaný výnos dane z nehnuteľnosti. V hodnotenom roku však ide o výrazný prepád – plnenie príjmov z dane z nehnuteľnosti je nižšie až o 83 612 € oproti schválenému rozpočtu. Rozpočet príjmov za rok 2013 sa mestu nepodarilo naplniť ani pri jednej z daní z nehnuteľností.

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

v tis. Sk a €

	DAŇ Z POZEMKOV	DAŇ ZO STAVIEB	DAŇ Z BYTOV	POPLATOK ZA KOMUNÁLNY ODPAD A DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD
Skutočnosť 2004	2 450	10 341	547	8 404
Skutočnosť 2005	5 813	19 061	1 479	12 402
Skutočnosť 2006	2 694	15 248	1 125	12 557
Skutočnosť 2007	2 577	14 936	1 336	12 747
Skutočnosť 2008	3 261	20 225	1 436	13 967
Skutočnosť 2009	137 769 €	615 286 €	62 814 €	445 093 €
Skutočnosť 2010	143 176 €	639 536 €	62 851 €	440 469 €
Skutočnosť 2011	149 159 €	610 720 €	62 114 €	418 091 €
Skutočnosť 2012	138 009 €	621 523 €	63 488 €	427 169 €
Skutočnosť 2013	150 552 €	670 961 €	69 195 €	515 392 €

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v porovnaní s minulým obdobím hodnotím pozitívne, u všetkých daní došlo k rastu príjmov.

Aj výber ostatných miestnych daní bol v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 vyšší, až na daň za psa:

v €

	2009	2010	2011	2012	2013
Daň za psa	14 827	16 021	15 092	16 969,44	16 520
Za nevýherné hracie automaty	3 825	2 272	2 189	1 887,60	1 800
Za predajné automaty	421	464	363	427,35	450
Za ubytovanie	1442	neuložená	neuložená	3 941,60	4 464
Za užívanie verejného priestranstva	43 766	47 803	48 812	50 998,40	54 050

1.2.1.2. Nedaňové príjmy

Zahŕňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2013 nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	541 230	636 264	661 965
Administratívne a iné poplatky	395 739	415 100	450 757
Úroky	1 000	1 002	435
Iné nedaňové príjmy	530 160	545 491	242 329

Aj u nedaňových príjmov a to tak vlastných príjmov z podnikania a vlastníctva majetku ako aj poplatkov nebola vykonávaná úprava rozpočtu. Plnenie príjmov z podnikania a vlastníctva majetku

ako aj administratívnych a iných poplatkov je vyššie ako rozpočet, avšak plnenie iných nedaňových príjmov dosahuje úroveň len 44%.

Plnenie nedaňových príjmov a porovnanie s minulými rokmi:

v €

ROK	NEDAŇOVÉ PRÍJMY	PRÍJMY Z PODNIKANIA A VLASTNÍCTVA MAJETKU	POPLATKY
2009	1 473 025	935 702	414 007
2010	1 769 192	906 110	714 837
2011	1 309 125	698 835	458 726
2012	1 475 806	756 737	478 621
2013	1 355 487	661 965	450 757

Vývoj plnenia nedaňových príjmov a to tak vlastných príjmov z podnikania a vlastníctva majetku ako aj poplatkov má už obvykle klesajúcu tendenciu, plnenie príjmov za rok 2013 je nižšie ako v roku 2012.

Príjmy z podnikania mesto dosiahlo vo výške 69 695 € (v roku 2012 - 55 228 €), ide o vyplatené dividendy z majetkovej účasti mesta v obchodných spoločnostiach.

Z prenajatých pozemkov mesto dosiahlo príjmy vo výške 299 445,49 € (v roku 2012 - 489 097 €), ide o pokles príjmov z prenájmu pozemkov.

Z prenajatých budov, priestorov a objektov mesto dosiahlo príjmy vo výške 196 311,55 € (v roku 2012 - 216 002 €):

- z nájmu bytov mesto dosiahlo príjem vo výške 84 421,37 € (v roku 2012 - 81 906 €) - k 01.01.2012 malo mesto 157 nájomných bytov, k 01.01.2013 to bolo 154 nájomných bytov; v roku 2013 sa predalo 5 bytov a počet nájomných bytov k 31. 12. 2013 tak klesol na 149 bytov;
- z nájmu nebytových priestorov mesto dosiahlo príjem 111 890,18 € - k 01.01.2012 mesto Brezno evidovalo 51 nájomných zmlúv na nebytové priestory, k 01.01.2013 to bolo len 46 zmlúv o nájme nebytových priestorov; v roku 2013 bolo uzatvorených 5 nových nájomných zmlúv, avšak 7 zmlúv bolo ukončených dohodou alebo výpoveďou a tak k 31.12.2013 mesto eviduje už len 44 zmlúv o nájme nebytových priestorov.

Tendencia dočasného využívania majetku mesta formou nájomných zmlúv má klesajúcu tendenciu. V návrhu záverečného účtu chýba analýza, či je to vplyvom predaja majetku alebo ide o nevyužívané bytové a nebytové priestory vo vlastníctve mesta.

S rozpočtovaním a naplňaním príjmov z vlastníctva majetku úzko súvisí otázka hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení a nakladaní mesta so svojim majetkom. Odporúčam, aby bola spracovaná analýza využívania majetku mesta, výsledkom ktorej bude zrejmé aká je miera efektivity pri hospodárení s vlastným majetkom. Táto analýza by mala byť spracovaná aj za majetkové práva mesta a najmä za obchodné podiely mesta v obchodných spoločnostiach.

Analýza by sa dotkla aj efektivity prenájmu technologických zariadení tepelného hospodárstva DALKII Brezno, a.s.. Za rok 2013 mesto získalo výnos z nájmu technologických zariadení tepelného hospodárstva DALKII Brezno a.s. výške 96 513 €. Tento výnos v hodnote 60 tis. € sa však mesto podľa nájomnej zmluvy zaviazalo investovať do tohto prenajatého technologického

zariadenia a tak bežný príjem z prenájmu, mesto z väčšej časti spätne investuje do prenajatého majetku, na ktorom podniká DALKIA Brezno a.s..

Administratívne a iné poplatky a platby sú príjmy mesta zo správnych poplatkov, napr. za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, za prevádzku výherných hracích prístrojov, za uloženie odpadu na území mesta Brezno. Rovnako sú to aj správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky a iné správne poplatky. Celkove boli tieto príjmy v roku 2013 dosiahnuté vo výške 450 757 € (v roku 2012 - 478 621€), napr. zo sankcií za porušenie právnych predpisov bol mestom získaný výnos len vo výške 13 557 € (v roku 2012 - 20 525 €) .

Mestu sa nepodarilo naplniť ani výnos z iných nedaňových príjmov, rozpočet bol 545 491 € ale plnenie je len 242 329,49 €, najväčší prepad príjmov bol zaznamenaný v príjmoch za úhradu výšky spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín (obchvat mesta) - rozpočet bol 400 000 €, v skutočnosti výnos bol len vo výške 120 243,20 €. Dôvod v návrhu záverečného účtu uvedený nie je.

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V roku 2013 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 3 023 340 (nárast oproti roku 2012, kedy mesto získalo transfery vo výške 2 747 756 € a granty vo výške 30 029 €).

1.2.2. Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet kapitálových príjmov vo výške 148 000 € sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta a to až na úroveň 152 000 €.

Z predaja kapitálových aktív - budov a bytov mesto získalo 93 103 €. Z predaja pozemkov mesto získalo 94 247 €. V návrhu záverečného účtu je rozpísané, ktoré predaje majetku sa plánovali a ktoré sa nakoniec realizovali a aj v akej hodnote.

Mesto pre rok 2013 rozpočtovalo kapitálové granty a transfery vo výške 704 237 €. V skutočnosti získalo – 703 226,06 € (v minulom roku - 2 077 19688 €).

v €

Poskytovateľ	Výška v €	Účel
Projekt EÚ (80%)	199 556,31	Voda, kanál, ČOV Podkoreňová
Projekt ŠR (15%)	23 477,21	Voda, kanál, ČOV Podkoreňová
Projekt EÚ (80%)	429 645,95	Rekonštrukcia námestia – III. Etapa
Projekt ŠR (15%)	50 546,59	Rekonštrukcia námestia – III. Etapa

1.3. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Mesto v roku 2012 čerpalo výdavky nasledovne:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	9 081 477	9 758 515	9 848 449,21	100,92
Kapitálové výdavky	1 210 317	1 287 417	1 203 522,11	93,48

Podľa § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Podľa skutočného plnenia rozpočtu príjmov v roku 2013 je zrejmé, že mesto nevykonávalo úpravy rozpočtu ani na jeho výdavkovej strane.

1.3.1. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 9 081 477 € (v roku 2012 len 8 880 071 €) bol zmenený rozpočtovými opatreniami na 9 758 515 € (v roku 2012 len 9 471 298 €), čerpanie bežných výdavkov bolo 9 848 449 € (v roku 2012 len 9 574 931,77 €).

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 486 154	3 775 194	3 773 486,27	99,95
Poistné a príspevky do poisťovní	1 378 283	1 477 392	1 466 989,81	99,29
Tovary a služby	2 543 345	2 709 812	2 812 272,61	103,78
Bežné transfery	1 489 265	1 634 594	1 634 182,50	99,97
Splácanie úrokov	184 430	161 523	161 518,02	100,00

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

v tis. Sk a €

ROK	ROZPOČET PO ZMENÁCH	SKUTOČNOSŤ
2004	205 850	203 999
2005	225 870	221 456
2006	251 785	251 091
2007	233 443	253 698
2008	272 546	272 858
2009	9 571 601 €	9 548 917 €
2010	10 111 196 €	10 236 121 €
2011	9 405 352 €	9 499 690 €
2012	9 471 298 €	9 574 932 €
2013	9 758 515 €	9 848 449 €

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za uplynulé roky a po analýze čerpania rozpočtu bežných výdavkov v sledovanom roku možno konštatovať, že napriek zníženiu výšky bežných výdavkov oproti roku 2010, opäť je zrejماً tendencia rastu bežných výdavkov.

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov, vybrané položky podľa ekonomickej klasifikácie:

v tis. Sk a €

ROK	PLATY	POISTNÉ ODVODY	PREVÁDZKOVÉ VÝDAVKY	PRÍSPEVKY PRE PO	DOTÁCIE, TRANSFERY
2003	33 967	12 874	26 302	36 221	1 770
2004	35 864	12 975	34 162	47 110	1 378
2005	32 243	11 599	37 033	49 595	3 025
2006	33 665	12 394	36 227	59 450	3 115
2007	34 166	12 603	29 697	62 593	2 420
2008	36 361	13 536	49 088	50 945	4 135
2009	1 348 737 €	532 730 €	1 560 264 €	1 853 307 €	97627 €
2010	1 299 332 €	514 407 €	2 479 435 €	1 548 581 €	240 485 €
2011	1 396 215 €	561 993 €	1 911 910 €	1 465 582 €	174 506 €
2012	1 362 634 €	548 669 €	1 924 146 €	1 372 236 €	162 886 €
2013	1 347 696 €	563 199 €	1 876 054 €	1 373 641 €	235 505 €

Z vývoja bežných výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie konštatujem, že k významnejšiemu nárastu výdavkov došlo len u výdavkov na dotácie a to o 72 619 €. Príspevky príspevkovým organizáciám, ktoré dlhodobo klesajú, dosiahli úroveň minulého roka.

Na problém nedostatočného financovania príspevkových organizácií upozorňujem dlhodobo. Nejde o problém, ktorý je tu za posledné dva roky, ale ide o problém dlhodobý a z hľadiska sledovaného obdobia koncepčne neriešený. Akceptujem, že v minulosti delimitované činnosti z mesta na príspevkové organizácie a naopak, sťažujú objektívny pohľad na vývoj financovania príspevkových organizácií. Nespochybniteľná a zrejmä je však stagnácia ich finančného vývoja na jednej strane a rast prevádzkových výdavkov mesta na strane druhej.

Odporúčam preto opätovne, aby bol vykonaný komplexný audit činností, ktoré zabezpečujú jednotlivé príspevkové organizácie v nadväznosti na zabezpečenie financovania týchto činností. Cieľom by malo byť na základe spracovanej analýzy zadefinovaných parametrov činností jednotlivých príspevkových organizácií vrátane zabezpečenia ich financovania, získať kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele, ktoré umožnia navrhnutie opatrení na zabezpečenie hospodárnosti, efektivity a racionality výkonu príspevkových organizácií.

Upozorňujem, že vykonanie tohto auditu by malo byť najmä v prípade Technických služieb prioritou číslo jedna, pretože ide o príspevkovú organizáciu, ktorá zabezpečuje pre mesto dôležité verejnoprospešné služby – správu a údržbu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, verejnej zelene a verejného osvetlenia, nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom a ďalšie činnosti dôležité pre život obyvateľov mesta. Tieto činnosti sú zo strany obyvateľov mesta najviac sledované a ich vykonávanie je neustále predmetom kritiky (údržba verejnej zelene – kosenie, zimná údržba verejných priestranstiev a miestnych komunikácií), ktorej oprávnenosť úzko súvisí s financovaním tejto príspevkovej organizácie.

V roku 2013 mesto poskytlo zo svojho rozpočtu dotácie a transfery. Tieto finančné prostriedky sú prísne účelové, mesto ich poskytuje zo svojho rozpočtu na presne vymedzený (zákonom alebo zmluvou) účel:

v €

Prijímateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Športové kluby	35 000	35 000	35 000,00	100,00
Kultúrne telesá	35 000	37 000	37 000,00	100,00
Členské príspevky	8 930	45 101	44 094,80	97,77
Nemocenské dávky	1 000	11 633	10 922,90	93,90
Odchodné a odstupné	6 308	17 168	17 168,09	100,00

Dotácie neziskovým organizáciám	5 000	4 650	4 228,49	90,94
Sociálny taxík	10 752	11 292	11 292,00	100,00
Na prevádzku súkromnej škôlky	44 693	46 553	46 553,40	100,00
Na dávku v hmotnej núdzi	300	29 306	29 245,26	99,79

Pre porovnanie uvádzam prehľad čerpania dotácií a transferov podľa jednotlivých príjemcov, akcií a určenia v roku 2012:

v €

PRIJÍMATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ	% PLNENIA
Športové kluby	0	15 000	15 000,00	100,00
Kultúrne telesá	0	0	0	0
Členské príspevky	18 865	16 951	16 946,82	99,98
Nemocenské dávky	0	20 282	20 284,02	100,00
Odchodné a odstupné	2 000	826	826,00	100,00
Dotácie neziskovým organizáciám	28 270	28 270	28 268,50	99,99
Sociálny taxík	10 752	10 752	10 752,00	100,00
Na prevádzku súkromnej škôlky	42 042	42 042	42 042,00	100,00
Na dávku v hmotnej núdzi	300	27 767	27 767,17	100,00
Transfer jednotlivcom	0	999	999,00	100,00

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie:

v €

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Mestský úrad	1 352 033	1 357 816	1 290 395,66	95,03
Finančná a rozpočtová oblasť	9 100	8 854	8 861,69	100,09
Iné všeobecné služby	27 998	30 458	30 468,25	100,03
Všeobecné verejné služby	0	23 520	23 520,00	100,00
Transakcie verejného dlhu	178 930	156 269	156 264,87	100,00
Civilná ochrana	860	638	609,88	95,59
Policajné služby	355 346	380 966	380 883,42	99,98
Ochrana pred požiarmi	3 850	4 070	4 068,63	99,97
Cestná doprava	104 432	99 989	99 989,08	100,00
Správa a údržba ciest	918 115	986 839	986 839,20	100,00
Cestovný ruch	27 550	27 550	27 550,01	100,00
Nakladanie s odpadmi	545 162	558 766	558 732,37	99,99
Nakladanie s odpad. vodami	33 577	12 444	11 820,52	94,99
Rozvoj bývania	13 695	14 840	14 837,74	99,98
Rozvoj obcí	277 055	265 327	253 423,88	95,51
Zásobovanie vodou	16 965	22 618	21 481,00	94,97
Verejné osvetlenie	149 880	131 993	131 886,68	99,92
Bývanie a občianska vybavenosť	50 300	60 237	56 118,86	93,16
Rekreačné a športové služby	390 368	392 468	392 468	100,00
Umelecké súbory	35 000	37 000	37 000,00	100,00
Knižnice	89 028	87 286	85 976,81	98,50
Pamiatková starostlivosť	200	250	248,30	99,32
Ostatné kultúrne služby	134 738	141 813	140 605,74	99,15
Vysielacie a vyd. služby	2 500	2 500	2 500,01	100,00
Náboženské a spoločenské služby	13 500	20 225	18 804,19	92,97
Predškolská výchova	877 780	925 536	905 364,43	97,82
Základné vzdelanie	2 072 700	2 381 413	2 379 738,31	99,93
Zariadenie školského stravovania	250 614	258 143	258 142,00	100,00
Záujmové vzdelávanie – ŠKD	183 260	191 980	191 980,10	100,00

Záujmové vzdelávanie - ZUŠ	231 861	242 029	242 028,60	100,00
Záujmové vzdelávanie - CVC	86 485	93 610	93 606,11	100,00
Zariadenie pre celoživotné vzdelávanie	45 371	85 638	72 112,76	84,21
Ďalšie soc. služby - invalidita	10 752	12 417	12 417,00	100,00
Zariadenia soc. služieb - staroba	45 954	54 143	52 365,98	96,72
Ďalšie soc. služby – staroba	340 697	337 180	335 305,13	99,44
Zariadenia soc. služieb – rodina a deti	15 073	29 520	25 267,09	85,59
Ďalšie soc. služby – rodina a deti	200	200	0,00	0
Ďalšie dávky sociálneho zabezpečenia -rodina	0	21 029	21 002,40	99,87
Sociálna pomoc občanom v hmotnej núdzi	0	53 256	53 255,92	100,00
Dávky sociálnej pomoci	300	300	241,00	80,33
Zariadenie soc. služieb - útulok	66 406	106 763	106 678,35	99,92
Ďalšie soc. služby	123 842	140 622	126 267,65	89,79

Z čerpania bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie v roku 2013 vyplýva, že na niektorých odvetviach bol rozpočet výdavkov prečerpaný a na niektorých nebol vyčerpaný. V návrhu záverečného účtu je čerpanie bežných výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie podrobne skomentované.

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov, vybrané odvetvia podľa funkčnej klasifikácie:

v tis. Sk a €

Rok	Činnosť úradu	Mestská polícia	Správa a údržba ciest	Nakladanie s komunálnym odpadom
2003	23 501	6 082		
2004	33 819	6 495		
2005	37 596	8 013	14 008	14 362
2006	39 364	9 352	13 850	15 007
2007	42 222	9 390	18 479	15 019
2008	47 845	9 797	12 489	16 118
2009	1 794 122 €	404 309 €	636 174 €	599 064 €
2010	1 808 206 €	361 180 €	1 030 325 €	628 346 €
2011	1 641 856 €	393 665 €	959 137 €	608 591 €
2012	1 285 664 €	378 192 €	964 470 €	565 789 €
2013	1 290 396 €	380 883 €	986 839 €	558 732 €

v tis. Sk a €

Rok	Verejné osvetlenie	Rozvoj obcí	Správa bytov a nebytových priestorov	Šport	Kultúra
2003				7 017	6 266
2004				9 082	8 195
2005	5 359	7 617	9 090	12 313	9 358
2006	4 211	10 140	14 892	14 585	8 060
2007	4 054	6 506	11 094	13 904	10 002
2008	4 541	9 259	15 747	13 004	8 527
2009	135 370 €	266 820 €	41 690 €	500 103 €	300 600 €
2010	131 782 €	200 607 €	70 337 €	432 823 €	272 980 €
2011	122 659 €	183 872 €	67 945 €	416 931 €	277 350 €
2012	125 203 €	376 472 €	86 778 €	370 368 €	258 778 €
2013	131 887 €	253 424 €	56 119 €	392 468 €	266 336 €

1.3.2. Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 1 210 317 € bol zmenený rozpočtovými opatreniami na 1 287 417 €, čerpanie bolo vo výške 1 203 522,11 €

Čerpanie kapitálových výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie:

v €

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Nákup pozemkov	6 734	26 404	3 734,40	14,14
Nákup strojov, prístrojov a zariadení	2 500	17 500	1 998,00	11,42
Projektová dokumentácia	0	29 283	26 237,75	89,60
Realizácia stavieb	1 101 083	1 081 830	1 084 084,27	100,21
Rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	100 000	100 501	46 693,76	46,46
Ostatné kapitálové výdavky	0	28 839	28 838,98	100,00
Kapitálové transfery	0	3 060	11 934,95	390,03

V roku 2013 bolo schválených 7 rozvojových programov, v priebehu roka sa upravil na 15 rozvojových programov.

V skutočnosti sa realizovali rozvojové programy:

Rekonštrukcia námestia – III. etapa

- v roku 2013 na dokončenie bolo z rozpočtu mesta použitých **638 734,45 €** a z dotácie **410 575 €**
- s realizáciou investičnej akcie mesto začalo v apríli 2011 a ukončená bola v novembri 2012. Administratívne a finančné ukončenie bolo až v 2. polroku 2013.

Modernizácia technologických zariadení

- išlo o realizáciu akcie - *Tepelná prípojka Mestský dom kultúry Brezno*, ktorá vyriešila napojenie Mestského domu kultúry v Brezne na teplovodné rozvody ústredného kúrenia plynovej kotolne – **hodnota 46 693,76 €**.

Softvér pre mestskú knižnicu

- úhrada **splátky 3 734,40 €** za integrovaný automatizovaný knihovnícky systém CLAVIUS evidencie všetkých kníh, výpožičiek, čitateľov, ktorý bol nainštalovaný pre obidve pracoviská mestskej knižnice v roku 2012.

Rekonštrukcia vstupných schodov Mestského domu kultúry Brezno

- stavba v **hodnote 19 806 €** bola zrealizovaná v 2. polroku 2013 a skolaudovaná v 1/2014.

Rekonštrukcia a revitalizácia záchytných prameňov Rohozná

- bol vypracovaný hydrogeologický posudok a projektová dokumentácia pre stavebné povolenie – **10 224 €** a v 2. polroku 2013 bola realizovaná 1. etapa rekonštrukcie - **23 496 €**. **Celková hodnota 33 720 €**.

Obstaranie syntetizátora pre ZPOZ - hodnota 1 998€

Rekonštrukcia ČOV Hlavina

- rekonštrukcia vo výške **20 310,96 €** sa realizovala z dôvodu, že pôvodná ČOV, ktorú malo mesto v dočasnom užívaní nevyhovovala technickým parametrom a podmienkam prevádzky.

Brezno – splašková kanalizácia, vodovod ul. Potočná, Poľná, Cesta osloboditeľov...

- finančné prostriedky vo výške **3 059,75 €** boli vynaložené na úpravu rozpočtu a vyjadrenie k územiám NATURA 2000 pre podanie žiadosti o nenávratné finančné prostriedky na realizáciu uvedenej investičnej akcie.

Spomaľovací pruh a realizácia predeľovacej komunikácie Mazorník

- bola vypracovaná realizačná projektová dokumentácia stavby – plnenie uznesenia MsZ č. 88/2013 .

Miestna komunikácia Podkoreňová

- v zmysle uznesenia MsZ č. 80/2013 zo dňa 15.04.2013 bolo zabezpečené vyhotovenie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie na vybudovanie miestnej komunikácie Podkoreňová v hodnote **11 634 €**.

Elektronická informačná tabuľa –merače rýchlosti Bujakovo a Cesta osloboditeľov

- bolo zrealizované len verejné obstarávanie na dodávateľa meračov rýchlosti.

Oddychová zóna Hron

- za cenu **990 €** bola vypracovaná štúdia využiteľnosti lokality územia mesta Brezna – tzv. oddychová zóna.

Obstaranie nadstavby ramenového nakladača pre zber komunálneho odpadu

- nákup vozidla nebolo možné z dôvodu nedostatku financií realizovať a v dôsledku havarijného stavu sa podarilo zrealizovať aspoň nákup na splátky; **3 060 €** - splátka v roku 2013 na úhradu nadstavby ramenového nakladača KURTA RNR 12 V

Z mimorozpočtových zdrojov v rámci kapitoly školstva boli realizované dve investície a to obstaranie kamerového systému v ZŠ s MŠ Pionierska 2 – **3013,37 €** a obstaranie konvektomatu do zariadenia školského stravovania v ZŠ s MŠ MPČĽ – **5861,58 €**.

V minuloročnom stanovisku k návrhu záverečného účtu som podala informáciu o stave registra rozvojových programov v spojitosti na výšku a štruktúru majetku, o ktorom sa účtuje na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Upozornila som na skutočnosť, že mesto má evidované rozvojové programy, ktorých stav realizácie je rôzny:

- u mnohých sú spracované rôzne štúdie, projekty,
- u niektorých došlo aj k spracovaniu projektovej dokumentácie,
- v niektorých prípadoch sa s realizáciou ani nezačalo a ostali len na úrovni úvah.

V každom prípade však u väčšiny z týchto rozvojových programov došlo k použitiu verejných prostriedkov z rozpočtu mesta, ktoré možno z pohľadu realizácie týchto rozvojových programov považovať za neefektívne vynaložené verejné zdroje.

Analyzovaná situácia v registri rozvojových programov nemohla byť v priebehu roka 2013 zmenená z dôvodov už v minulosti viackrát spomenutých:

- mesto má vysoký objem rozpracovaných projektov a rozvojových programov, ktoré nie sú rozpočtovo kryté, t.j. finančne zabezpečené;
- mesto je zdrojovo vyčerpané – čerpanie fondov (najmä rezervného) je z roka na rok výrazne nižšie, stav peňažných fondov mesta je k 31.12.2013 – 0 €

- kumulácia zdrojov je minimálna a a v prípade dosiahnutého prebytku bežného rozpočtu sa tento musí použiť na splátky úverov;
- mesto nedokáže kumulovať ani také zdroje, aby zabezpečilo realizáciu aspoň 10% z naplánovaných rozvojových programov, z roka na rok klesá reálny zostatok finančných prostriedkov aj na bežnom účte k 31.12. účtovného roka.

Mesto nemá vytvorené žiadne mimorozpočtové zdroje; peňažné fondy, vrátane rezervného, boli v roku 2013 vyčerpané.

Porovnanie zdrojov v peňažných fondoch mesta za uplynulé tri roky:

- rok 2011

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2011	278 642,42	0
Tvorba – rok 2011	385 528,78	2 533,71
Čerpanie – rok 2011	565 788,63	0
Zostatok k 31.12.2011	98 382,58	2 533,71

- rok 2012

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2012	98 382,58	2 533,71
Tvorba – rok 2012	55 663,28	1 443,21
Čerpanie – rok 2012	35 386,84	0
Zostatok k 31.12.2012	118 659,02	3 976,92

- rok 2013

v €

	REZERVNÝ FOND	FOND ROZVOJA BÝVANIA
Počiatkový stav k 1.1.2013	118 659,02	3 976,92
Tvorba – rok 2013	50 811,16	0
Čerpanie – rok 2013	169 470,18	3 976,92
Zostatok k 31.12.2013	0	0

1.4. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Príjmové finančné operácie v roku 2013:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z ostatných finančných operácií	300 823	300 834	300 822,88
Tuzemské úvery, pôžičky	300 000	300 000	300 000,00
Spolu	600 823	600 823	600 822,88

Cez príjmové finančné operácie sa v roku 2013 zapájali do rozpočtu:

1. nevyčerpané účelovo určené prostriedky	127 375,78 €
2. prostriedky peňažných fondov	173 447,10 €
3. nenávratné finančné prostriedky (úver)	300 000,00 €

Cez príjmové finančné operácie sa do rozpočtu zapojil aj krátkodobý úver na investičnú akciu „Rekonštrukcia námestia – III. etapa“ vo výške 300 000 €; prijatie krátkodobého úveru bolo schválené uznesením MsZ č. 254/2012.

Výdavkové finančné operácie v roku 2013:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Splácanie domácej istiny	728 625	729 903	724 983,60

Cez výdavkové finančné operácie sa uhradili splátky istiny úverov vo výške 724 983,60 €.

1.5. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie mesta v roku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	9 936 760	10 688 165	10 445 004
Bežné výdavky	9 081 477	9 758 515	9 848 449
Prebytok bežného rozpočtu	855 283	929 650	596 555
Kapitálové príjmy	852 237	856 237	890 576
Kapitálové výdavky	1 210 317	1 287 417	1 203 522
Schodok kapitálového rozpočtu	-358 080	-431 180	-312 946
Príjmy celkom	10 788 997	11 544 402	11 335 580
Výdavky celkom	10 291 794	11 045 932	11 051 971
Prebytok rozpočtu	497 203	498 470	283 609
Príjmové finančné operácie	600 823	600 834	600 823
Výdavkové finančné operácie	728 625	729 903	724 983
Zostatok finančných operácií	- 127 802	- 129 069	- 124 160

Mesto v roku 2013 hospodáril s prebytkom vo výške 283 609, 23 €; takto vykázany prebytok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky

poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú. V roku 2013 ide o nevyčerpané finančné prostriedky vo výške 54 740,04€. Po vylúčení týchto finančných prostriedkov z prebytku bežného rozpočtu je prebytok rozpočtu vo výške 228 869,19 €.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami mesta vo výške – 124 160,72 € bol v priebehu roka 2013 vykrytý prebytkom bežného rozpočtu, t.j. v priebehu roka 2013 splácanie úverov bolo realizované z prebytku bežného rozpočtu, čím sa vlastne o túto sumu prebytok bežného rozpočtu a v konečnom dôsledku aj prebytok rozpočtu ako celku znížil.

Zostatok finančných prostriedkov k 31.12.2013 na všetkých bankových účtoch je vykázaný vo výške 174 670,45 €, v tomto zostatku je

- zostatok na bežných účtoch mesta k 31.12.2013 vo výške 159 448,51 €,
- zostatok na účte sociálneho fondu vo výške 3 015,28 €,
- zostatok na účte cudzích prostriedkov vo výške 12 206,66 €

Rozdiel medzi prebytkom rozpočtu, t.j. bilanciou príjmov a výdavkov po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov 228 869,19 € a záporným zostatkom finančných operácií (- 124 160,72 €) je zostatok finančných prostriedkov vo výške 104 708,47 € V závernom účte sa zo strany mesta navrhuje, aby celá táto suma bola pridelená do rezervného fondu.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o vývoji výsledku hospodárenia obce v minulých rokoch:

v tis. Sk /€

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Príjmy rozpočtu obce	230 098	308 802	334 027	322 322	427 203
- bežné príjmy	210 956	268 908	275 183	307 079	335 446
- kapitálové príjmy	19 142	39 894	58 844	15 243	91 757
Výdavky rozpočtu obce	228 980	330 368	318 789	313 057	440 269
- bežné výdavky	203 999	221 456	251 091	253 698	272 858
- kapitálové výdavky	24 981	108 912	67 698	59 359	167 411
Prebytok/ schodok bežného rozpočtu	6 957	47 452	24 092	53 381	62 588
Prebytok/ schodok kapitálového rozpočtu	- 5 839	- 69 018	- 8 854	- 44 116	- 75 654
Prebytok/ schodok rozpočtu	1 118	- 21 566	15 238	9 265	-13 066

v tis. Sk /€

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Príjmy rozpočtu obce	12 360 816	11 746 983	11 557 812	12 610 144	11 335 58
- bežné príjmy	10 581 374	9 909 181	9 736 473	10 057 835	10 445 004
- kapitálové príjmy	1 779 442	1 837 802	1 821 339	2 552 309	890 576
Výdavky rozpočtu obce	14 855 292	12 150 013	11 744 196	12 709 114	11 051 971
- bežné výdavky	9 548 917	10 236 121	9 499 690	9 574 931	9 848 449
- kapitálové výdavky	5 306 374	1 913 892	2 244 506	3 134 183	1 203 522
Prebytok/ schodok bežného rozpočtu	1 032 457	-326 940	236 783	482 903	596 555
Schodok kapitálového rozpočtu	-3 526 933	- 76 090	-423 167	-581 873	-312 946
Prebytok/schodok rozpočtu	-2 494 475	- 403 030	- 186 384	- 98 970	283 609

Po novele zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy s účinnosťou od 1.januára 2014 sa pre potreby vyčíslenia schodku rozpočtu obce alebo prebytku rozpočtu obce ako subjektov verejnej správy musí uplatňovať jednotná metodika platná pre Európsku úniu (ESA 95).

Pre vykázanie výsledku hospodárenia obce v metodike ESA 95 sa ku schodku rozpočtu obce alebo prebytku rozpočtu obce pripočítavajú položky časového rozlíšenia a to zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok, pričom zmena stavu záväzkov a zmena stavu pohľadávok je súčet rozdielov vybraných položiek súvahy medzi netto stavom bežného účtovného obdobia a netto stavom bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia.

Mesto vykonalo výpočet výsledku hospodárenia mesta v metodike ESA 95:

	VYBRANÉ POLOŽKY HOSPODÁRENIA OBCE	ROK 2013
1.	Príjmy spolu	11 335 580,55
2.	Výdavky spolu	11 051 971,32
3.	Prebytok (+) / Schodok (-) (1-2)	283 609,23
4.	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia	1 676 520,37
	- zmena stavu pohľadávok	- 19 369,07
	- zmena stavu záväzkov	1 695 889,44
5.	Výsledok hospodárenie podľa ESA 95	1 960 129,60

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Aktíva, t.j. majetok spolu krytý pasívami, t.j. zdrojmi krytia, podľa účtovnej závierky predstavujú sumu:

- k 31.12.2013 - 60 536 666 € (brutto) 49 875 183€ (netto)
- k 31.12.2012 - 62 394 161 € (brutto), 51 769 208€ (netto)
- k 31.12.2011 - 61 112 911 € (brutto), 50 546 867€(netto)
- k 31.12.2010 - 58 321 167 € (brutto), 49 061 111€(netto)
- k 31.12.2009 - 58 097 271 € (brutto), 49 546 926€(netto)

Mestský úrad v majetkovej evidencii eviduje majetok mesta:

a) dlhodobý hmotný, nehmotný a finančný majetok v celkovej hodnote

- k 31.12.2013 - 25 418 357 €
- k 31.12.2012 - 29 175 773 €
- k 31.12.2011- 27 082 146 €
- k 31.12.2010 - 24 151 095 €
- k 31.12.2009 - 26 605 444 €

b) v tom nezaradené investície vedené na účte 042-Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v hodnote:

- k 31.12.2013 - 899 574 €
- k 31.12.2012 - 6 817 335 €
- k 31.12.2011 - 4 652 861 €
- k 31.12.2010 - 986 782 €
- k 31.12.2009 - 2 644 866 €

2.1. BILANCIA POHLÁDÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2001 – 2012:

v tis. Sk a €

Rok	Pohľadávky celkom
2001	6 521
2002	8 098
2003	16 850
2004	21 725
2005	16 808
2006	21 277
2007	20 808
2008	27 105
2009	1 006 415 €
2010	879 503 €
2011	1 092 120 €
2012	1 014 840 €
2013	943 296 €

Mesto za rok 2013 zaznamenalo zníženie stavu pohľadávok oproti minulým rokom. Z celkového stavu pohľadávok najvyšší podiel pripadá na pohľadávky za dane a poplatky – 49,03 %; pohľadávky za nájom a služby spojené s nájmom bytov – 33,89 %; pohľadávky z prenájmu nebytových priestorov a služieb spojených s prenájomom nebytových priestorov – 12,73 %; ostatné pohľadávky – 4,35 %.

Vývoj daňových pohľadávok – nedoplatkov za uplynulé roky:

v €

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daň z nehnuteľností	125 980	153 595	158 353	164 332	170 863	184 971
Daň za psa	2 621	2 462	2 937	4 008	3 578	4 433
Daň za verejné priestranstvo	4 288	1 319	1 505	746	1 130	548
Daň za nevýherné hracie automaty	0	0	0	0	0	0
Daň za predajné automaty	0	0	0	0	0	0
Daň za ubytovanie	0	0	0	0	448	234
Poplatok z reklamy	262	243	0	0	0	0
Poplatok za alkohol	101	101	0	0	0	0
Poplatok za KO	178 047	195 207	208 416	239 035	250 944	272 354
Celkom	311 299	352 927	371 211	408 121	426 963	462 540

Z hľadiska objemu sa najproblematickejšie javia daňové pohľadávky. Ich vývoj má stabilne rastúcu tendenciu. Z návrhu záverečného účtu vyplýva, že od roku 2009 sa zvyšuje počet daňových poplatníkov a to je jeden z dôvodov, prečo sa zvyšujú daňové pohľadávky. Ďalším dôvodom zvýšenia daňových pohľadávok v absolútnych číslach je aj zvýšenie sadzby miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Mesto sa snaží riešiť vymáhanie daňových nedoplatkov:

- upozorňovaním daňovníkov ústne aj písomne,
- zasielaním výziev na zaplatenie daňového nedoplatku,
- uplatnením daňového exekučného konania, celkový počet - 158 exekučných konaní, z toho 76 exekučných konaní bolo zastavených po uhradení daňových nedoplatkov a 82 exekučných konaní je neukončených, v ktorých sa pokračuje vo vymáhaní daňových nedoplatkov,

- zverejnením zoznamu daňových dlžníkov na miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Vývoj pohľadávok podľa lehoty splatnosti:

v €

Rok	Pohľadávky v lehote splatnosti	Pohľadávky po lehote splatnosti
2005	119 564	438 359
2006	189 537	516 730
2007	121 822	568 877
2008	332 769	566 952
2009	346 381	660 034
2010	263 813	615 690
2011	345 916	746 204
2012	226 426	788 414
2013	197 819	745 477

Z pohľadu vývoja pohľadávok podľa ich splatnosti je zrejmé, že klesli pohľadávky v lehote splatnosti i po lehote splatnosti, tam je zaznamenaný pozitívny trend. Napriek poklesu stavu pohľadávok po lehote splatnosti, problematickým sa mi javí ich dlhodobý rast, ktorý v roku 2012 dosiahol kritickú úroveň. Táto skutočnosť signalizuje neefektívne a neúčinné hospodárenie mesta s vlastnými majetkovými aktívami najmä v minulých rokoch.

Mesto si nepriaznivú situáciu uvedomuje, problematike pohľadávok - analýze stavu a príčin ich vzniku - venuje mimoriadnu pozornosť. Napriek tejto skutočnosti a opatreniam, ktoré mesto realizuje (pristúpilo k rôznym formám riešenia a vymáhania pohľadávok) sa situáciu nepodarilo u daňových pohľadávok a pohľadávok po lehote splatnosti zatiaľ stabilizovať.

2.2. BILANCIA ZÁVÄZKOV

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 6 268 594 € (v roku 2012 - 8 464 314,01 €, v roku 2011 - 9 577 501 €, v roku 2010 - 8 750 953 €), celková výška záväzkov mesta dosiahla úroveň 60% skutočných bežných príjmov za uplynulý rozpočtový rok. Najväčší podiel na celkových záväzkoch majú bankové úvery - 62 %, dlhodobé záväzky - 15 % a krátkodobé záväzky - 15%.

Prehľad vývoja záväzkov za uplynulé roky:

v tis. Sk a €

Rok	Dlhodobé záväzky	Krátkodobé záväzky	Krátkodobé záväzky, v tom záväzky z obchodných vzťahov	Krátkodobé záväzky, v tom iné záväzky	Bankové úvery
2001	0	10 256	10 158	98	55 325
2002	0	8 896	8 896	0	69 710
2003	9 343	12 498	9 489	366	55 587
2004	8 769	10 636	7 751	7	49 541
2005	8 212	7 264	7 264	0	107 616
2006	7 642	12 829	8 626	83	102 939
2007	10 140	3 255	3 254	0	97 406
2008	24 006	2 532	2 285	192	91 873
2009	2 985 592 €	659 813 €	77 531 €	25 000 €	4 657 367 €
2010	2 769 874 €	1 053 865 €	50 138 €	3 198 €	4 819 78 €
2011	2 120 028 €	2 824 020 €	1 770 270 €	24 148 €	5 19 151 €
2012	1 471 562 €	2 107 202 €	1 119 072 €	1 184 €	7 18 524 €
2013	965 744 €	909 658 €	690 631 €	1 558 €	4 318 16 €

Mesto znižuje svoje dlhodobé záväzky, čo je pozitívne (pokiaľ sa nebude zaväzovať k ďalším), avšak negatívne je, že splácanie týchto záväzkov výrazne zaťažuje rozpočet.

Mesto je úverovo zaťažené nasledovnými úvermi:

- úver z r. 2005 Prima banka Slovensko a.s.	1 947 576 €
- úver z r. 2009 Prima banka Slovensko a.s.	1 568 340 €
- úver z r. 2009 (HĎ s.r.o.) Prima banka Slovensko a.s.	101 351 €
- úver z r. 2012 Slovenská sporiteľňa, a.s.	299 840 €

Úver na „Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna v Brezne“ je splatný 01.06.2025 a 01.09.2025. Úver z roku 2009 je splatný 14. 10. 2029. Záväzok likvidovanej spoločnosti HOTEL ĎUMBIER s.r.o., je splatný 23.05.2021. Úver na investičnú akciu Rekonštrukcia námestia – III. etapa musí mesto splatiť 20.12.2017.

Mesto eviduje dlhodobé záväzky najmä voči nasledovným subjektom:

- voči EUROVIA a.s. Košice (Prima banka)	229 636 €
- voči SLIAČAN SK a.s. (Prima banka)	44 314 €
- voči MP STAV PLUS s.r.o. (Prima banka)	24 352 €
- voči ŠFRB	656 278 €

Dlhodobým záväzkom mesta sú aj splátky Prima banke Slovensko a.s., ktorej EUROVIA CESTY Košice a.s., SLIAČAN SK a.s., MP STAV PLUS s.r.o. v zmysle uzatvorených zmlúv postúpili pohľadávky voči mestu za opravu a údržbu miestnych komunikácií a chodníkov. Do konca roku 2015 budú splatené všetky neinvestičné dodávateľské záväzky vyplývajúce zo zmlúv za opravu a údržbu miestnych komunikácií. Mesto má dlhodobé záväzky aj voči ŠFRB, ktorý poskytol úver na výstavbu 23 b.j. na Mazorníku – úver bude splatený 15.07.2032 a na prestavbu bytov na Nálepckovej ul. 11 – úver bude splatený 15.09.2037.

V krátkodobých záväzkoch je evidovaná časť záväzku z bankových úverov a subjektov - EUROVIA CESTY Košice a.s., MP STAV PLUS, s.r.o. a SLIAČAN, s.r.o., ako aj časť z úveru ŠFRB:

bankové úvery	400 708 €
EUROVIA a.s. Košice	414 265 €
MP STAV PLUS s.r.o.	24 348 €
SLIAČAN SK a.s.	44 244 €
ŠFRB	24 275 €

Najvyššou položkou v rámci krátkodobých záväzkov sú záväzky voči dodávateľom, všetky sú v lehote splatnosti. Tieto záväzky voči dodávateľom vznikli z uzatvorených zmlúv alebo potvrdených objednávok.

V roku 2013 mesto voči zamestnancom eviduje mesto záväzok za mzdy za mesiac december vo výške 90 813 € a v súvislosti s tým aj záväzok voči orgánom sociálneho poistenia a zdravotného poistenia vo výške 63 540 € a voči daňovému úradu záväzky vo výške 10 863 €. Na prijatých preddavkoch eviduje mesto záväzky z nevyúčtovaných záloh za bytové a nebytové priestory a za služby spojené s nájmom vo výške 143 578 €, tieto budú vyúčtované do 31.5.2014.

3. PREHĽAD O STAVE A VYVOJI DLHU

Celková výška dlhodobých úverových záväzkov mesta dosahuje úroveň 42,93 % skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok; pre splnenie zákonných pravidiel prijatia návratných zdrojov financovania sa do celkovej sumy dlhu mesta nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých zo ŠFRB a dlhodobé záväzky voči DEXIA Banke Slovensko, a.s. (splácanie odkúpených pohľadávok DEXIOU banka Slovensko a.s. od realizátorov opráv ciest a chodníkov v rokoch 2009-2010). Na základe zákonom vymedzených pravidiel mesto splňa a v minulosti vždy splňalo podmienky prijatia návratných zdrojov financovania.

Napriek splneniu zákonnej podmienky na prijímanie návratných zdrojov financovania upozorňujem na nepriaznivý vývoj dlhovej služby. V prípade, že by sa započítavali do celkovej sumy dlhu mesta aj záväzky z úverov poskytnutých zo ŠFRB a dlhodobé záväzky, tak by celková výška dlhodobých úverových záväzkov mesta dosahovala 57,46 % skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok.

Vývoj dlhovej služby za roky 2004 – 2013:

Rok	Počet obyvateľov	Dlhová služba (úver) v €	Dlhová služba (úver) na 1 obyvateľa	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) v €	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) na 1 obyvateľa
2004	22 229	1 997 510	89,86	1 997 510	89,86
2005	22 106	3 839 541	173,69	3 839 541	173,69
2006	21 997	3 669 853	166,83	3 669 853	166,83
2007	21 870	3 569 873	163,23	3 569 873	163,23
2008	21 745	3 846 478	176,89	3 846 478	176,89
2009	21 663	5 431 874	250,74	7 980 597	368,40
2010	21 446	5 571 486	259,79	8 228 570	383,68
2011	21 288	5 247 597	246,50	7 279 372	341,95
2012	21 161	5 423 354	256,29	6 829 820	322,76
2013	20 984	4 998 369	238,20	5 779 528	275,43

Rovnako ako po minulé roky upozorňujem aj na rast splátok úverov a dlhodobých záväzkov, ktorých splácanie významnou mierou zaťažuje a bude zaťažovať rozpočet mesta na jeho výdavkovej strane.

Vývoj splátok úverov a dlhodobých záväzkov za roky 2004 – 2013:

Rok	Dlhová služba (úver) v €	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) v €	Splátky úverov a úrokov	Splátky úverov, dlhodobých záväzkov a úrokov
2004	1 997 510	1 997 510	329 250	329 250
2005	3 839 541	3 839 541	1 833 499	1 833 499
2006	3 669 853	3 669 853	312 156	312 156
2007	3 569 873	3 569 873	381 796	381 796
2008	3 846 478	3 846 478	375 324	375 324
2009	5 431 874	7 980 597	349 387	841 257
2010	5 571 486	8 228 570	480 048	807 222
2011	5 247 597	7 279 372	492 846	1 118 154
2012	5 423 354	6 829 820	506 591	1 131 899
2013	4 998 369	5 779 528	581 249	1 206 557

S ohľadom na vývoj rozpočtového hospodárenia mesta, nízke zostatky na bežnom účte k 31.12.2013 (oproti minulým rokom), nulový stav na účtoch peňažných fondov k 31.12.2013 ako aj dlhodobý kolísavý vývoj plnenia rozpočtových príjmov - už tradične neodporúčam do budúcnosti zvyšovať dlhové zaťaženie mesta, t.j. neodporúčam zo strany mesta prevziať akékoľvek ďalšie dlhodobé záväzkové povinnosti (úver, odstúpenie pohľadávky, koncesné zmluvy apod.).

Dôvody pre moje odporúčanie sú rovnaké ako som uvádzala aj v predošlých stanoviskách a situácia sa nezmenila - úhrady splátok návratných zdrojov financovania (úverov) a dlhodobých záväzkov zaťažujú rozpočet mesta a perspektíva riešenia tejto situácie zo zdrojov peňažných fondov je nulová vzhľadom k zostatku peňažných fondov k 31.12.2013 a k možnému predpokladu tvorby peňažných fondov.

Navyše s účinnosťou od 1.januára 2015 je zákonom ustanovená povinnosť zabezpečiť dodržiavanie vyššej rozpočtovej disciplíny aj zo strany subjektov územnej samosprávy a to dodržiavaním podmienok, ktoré sprísňujú podmienky zadlžovania obcí (novelou zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy). Rovnako ako v ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov sa aj pre obce určuje postup na prijatie viacerých opatrení na zabezpečenie zákonom stanovených podmienok a na vykonanie zmien, ak celková suma dlhu subjektov územnej samosprávy nebude v zákonom stanovených limitoch.

Ak celková suma dlhu obce dosiahne hranicu	
50% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec bude povinná v takomto prípade prijať opatrenia, ktorých výsledkom bude zníženie celkovej sumy dlhu obce pod uvedenú hranicu
od 50% vrátane do 58% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,	Starosta obce je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť zastupiteľstvu obce informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu obce spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Obecné zastupiteľstvo musí prerokovať informáciu starostu obce do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie obecnému zastupiteľstvu je povinný starosta obce túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií.
58% vrátane do 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec je povinná do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet, pričom schodok rozpočtu obce môže vzniknúť len z dôvodu použitia - účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch, - prostriedkov peňažných fondov obce
60 % a viac skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	Obec bude okrem realizácie predchádzajúcich opatrení povinná postupovať podľa čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

Podľa čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.januára 2015 je určené, že ak celková suma dlhu obce dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Povinnosť zaplatiť pokutu sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie

obecného zastupiteľstva, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda vyššieho územného celku zvolená tá istá fyzická osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

Tieto zákonné postupy sa nebudú realizovať 24 mesiacov od prvého mesiaca, ktorý bude nasledovať po mesiaci, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva a v prípadoch, ktoré bližšie vymedzuje čl. 5 ods. 11 a 12 a čl. 12 ods. 10 a 11 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Príspevkovým organizáciám mesto v roku 2013 poskytlo príspevok na prevádzku nasledovne:

v €

Rok	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
2009	1 133 412	255 022	464 873
2010	939 502	222 105	386 974
2011	910 178	181 332	374 072
2012	865 327	160 541	355 368
2013	864 740	151 433	357 468

Porovnávajúc výšku príspevku na prevádzku za uplynulé roky je evidentný jeho pokles. Dôvody sú rôzne, ale jedným z hlavných je nedostatok finančných prostriedkov u zriaďovateľa. V tejto súvislosti je dôležité odpovedať na otázku, či znižovanie príspevku nie je na úkor činností, ktoré majú tieto príspevkové organizácie plniť, t.j. či je finančne zabezpečený výkon samosprávnych funkcií, ktoré má mesto zabezpečovať práve prostredníctvom týchto organizácií. Najmä v prípade Technických služieb Brezno je dôležité čo najskôr riešiť jej financovanie, pretože práve táto organizácia zabezpečuje základné samosprávne činnosti spojené so správou mestského majetku (napr. správa a údržba miestnych komunikácií) a so zabezpečením verejných služieb pre obyvateľov (osvetlenie, starostlivosť o verejnú zeleň, verejné priestranstvá).

Príspevok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku v roku 2013 bol poskytnutý len Technickým službám Brezno a aj to na splátku úhrady faktúry za nákladné vozidlo potrebné na zvoz komunálneho odpadu (v dôvodu nedostatku kapitálových zdrojov bolo toto vozidlo kúpené na splátky). V minulom roku príspevok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nebol poskytnutý žiadnej príspevkovej organizácii.

Z tejto skutočnosti vyplýva, že príspevkové organizácie nemajú zdroje od zriaďovateľa na obstaranie majetku, resp. na zhodnotenie majetku zriaďovateľa, ktorý majú od neho v správe. Ako v prípade príspevku na prevádzku, dôvodom je nedostatok zdrojov.

Hospodárenie dvoch príspevkových organizácií na hlavnej činnosti stratové, jedna príspevková organizácia dosiahla zisk (Mestský športový klub).

Hospodárenie príspevkových organizácií za hlavnú činnosť:

v €

	TECHNICKÉ SLUŽBY	MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO	MESTSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB
Náklady, v tom :	1 381 577	219 377	813 099
Spotreba materiálu	188 981	2 599	43 866
Spotreba energie	135 148	39 309	173 101
Opravy a udržiavanie	21 095	2 007	29 692
Ostatné služby	36 023	47 623	48 935
Mzdové náklady	595 537	104 213	189 429
Ostatné náklady	24 218	3 721	10 341
Odpisy	380 575	19 905	317 735
Výnosy, v tom :	1 331 699	215 923	816 745
Vlastné	94 649	44 940	142 151
Príspevok od zriaďovateľa	864 740	151 433	357 468
Dotácie	2 000	5 797	520
Výnosy z kap. transferu	370 310	13 753	316 606
Daň z príjmov	1	0	0
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 49 879	- 3 454	3 646

Príspevkové organizácie vykonávali so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú boli zriadené. Podnikateľská činnosť pomáha príspevkovým organizáciám vykryť stratu z hospodárenia na hlavnej činnosti, všetky príspevkové organizácie hospodárili v roku 2013 na podnikateľskej činnosti so ziskom.

Hospodárenie príspevkových organizácií za podnikateľskú činnosť:

v €

	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
Náklady	78 951	59 807	120 887
Výnosy	105 728	64 132	126 506
Daň z príjmov	3 462	392	0
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	23 315	3 933	5 619

Príspevkové organizácie v roku 2013 dosiahli nasledovný výsledok hospodárenia za hlavnú aj podnikateľskú činnosť :

v €

	TECHNICKÉ SLUŽBY	MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO	MESTSKÝ ŠPORTOVÝ KLUB
Náklady celkom	1 460 528	279 184	933 986
Výnosy celkom	1 437 427	280 055	943 251
Daň z príjmov	3 463	392	0
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 26 564	479	9 265

5. PREHLAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

Mesto poskytlo dotácie v súlade s cit. zákonom a s VZN č. 105/2004 o poskytovaní dotácií a členských príspevkov fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel.

ŽIADATEĽ DOTÁCIE	POSKYTNUTÉ PROSTRIEDKY	POUŽITÉ PROSTRIEDKY
Kultúrna činnosť	37 000	37 000
OZ country skupina Vodopád	3 500	3 500
Tanečno-športový klub AJKA	1 250	1 250
OZ kresťan Brezno	750	750
DFS Šťastné detstvo	6 500	6 500
Dychový orchester Brezno	4 500	4 500
DS J. Chalupku Brezno	10 000	10 000
FS MOSTÁR	4 000	4 000
OZ NAIRAM	2 500	2 500
OZ Spevácky zbor mesta Brezna	4 000	4 000
Športová činnosť	35 000	35 000
OZ Florbalový klub Brezno	1 500	1 500
Ing. Jozef Bednarčík	500	500
Slovenský cykloklub Ďumbier	500	500
Hokejový klub Brezno	16 500	16 500
Volejbalový klub MŠK Brezno	2 600	2 600
Stolný tenis MŠK Brezno	2 000	2 000
Atletický klub Mostáreň MŠK Brezno	2 800	2 800
Športovo strelecký klub pri MŠK Brezno	3 100	3 100
KLUB karate Milana Piliara pri MŠK Brezno	3 000	3 000
Klub biatlonu - MŠK Brezno	2 500	2 500
Iná činnosť	15 942	15 520,49
SČK Banská Bystrica	11 292	11 292
MO Matice Slovenskej v Brezne	250	250
Slovenský zväz zdravotne postihnutých Brezno	300	300
MO Jednoty dôchodcov Slovenska	900	899,49
SZPB Oblastný výbor	600	179
ZO SZPB č. 1	900	900
Gymnázium Jána Chalupku	400	400
OZ zdravotne postihnutých	600	600
Jednota dôchodcov Slovenska,	700	700

6. ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Návrh záverečného účtu mesta Brezna neobsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.

7. HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2013 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného zdôvodnenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a projektov.

Aplikácii programového rozpočtovania a spracovaniu podrobného programového rozpočtu sa zo strany MsÚ venovala náležitá pozornosť. Napriek snahe a úsiliu zodpovedných zamestnancov nie sú viditeľné jeho výsledky. Od roku 2009 by už mal byť evidentný výsledok proklamovaných výhod programového viacročného rozpočtovania, čo by malo byť zrejme z hodnotenia plnenia programov v širšom kontexte (najmä časovom). Tento významný efekt a prínos programového rozpočtovania na úrovni mesta podľa môjho názoru nebol dosiahnutý.

Dôvody tejto nízkej efektivity sú podľa môjho názoru predovšetkým:

- nedostatok finančných zdrojov predovšetkým na rozvoj mesta;
- nie vždy efektívne a účinné využívanie existujúcich bežných zdrojov, napr. veľký objem dodávateľsky realizovaných služieb napriek zamestnávaniu odborných zamestnancov na MsÚ (právne služby, spracovanie rôznych štúdií a analýz);
- neúčinné a neefektívne využívanie vlastných zdrojov, najmä vlastného majetku a vlastných majetkových práv a v rámci hospodárenia a nakladania s majetkom mesta - riešenie havarijných situácií pri hospodárení s majetkom mesta (budovy škôl a školských zariadení) namiesto vytvorenia dlhohodobej a postupnej koncepcie riešenia aj so zapojením cudzích zdrojov;
- nestanovenie si priorít v tom, čo chceme dosiahnuť pri obmedzených zdrojoch mesta – mesto má spracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja a má rozpracované koncepcie jednotlivých oblastí hospodárskeho a spoločenského života mesta, má spracovaný programový rozpočet so zámermi a cieľmi - tieto dokumenty musia byť spracované s víziou do budúcnosti, nemôžu reagovať na momentálnu situáciu v meste, a tak práve z tohto dôvodu by mali byť pomenované a konsenzom stanovené priority v tom, ako budeme tieto zábery a ciele a koncepcie plniť v situácii, keď finančné východiská nebudú priaznivé a mesto sa ocitne nie v úlohe „tvorca“ ale „hasiča“.

V obsahu posledných viet je načrtnuté jedno z možných riešení. Navrhujem, aby sa do obdobia, kedy sa vrátíme do konjunktúry vývoja finančných zdrojov, vytvorili podmienky na stabilizáciu príjmov mesta, najmä vytvorením predpokladov na hospodárne, efektívne a účinné hospodárenie s majetkom mesta a aby sa pokračovalo v reálnej konsolidácii výdavkov. Cieľom je, aby sa v prvom rade zabezpečilo plynulé financovanie samosprávnych funkcií a základných potrieb mesta a zároveň, aby sa vytvorili predpoklady a podmienky na tvorbu reálnych zdrojov financovania budúceho rozvoja mesta, najmä jeho rozvojových programov.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2013 bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2013 a rozpočtové hospodárenie mesta bolo v súlade s § 9, ods. 5 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overené audítorom.

ING. INGRID VEVERKOVÁ
HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA BREZNA